

Budapest

Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
27Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 3
KEDDElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

A novisadi, becsei, palánkai, zsabalji és titeli járásban a 6-os urna a Magyar Párté!

Erőszak

Xenofon görög történetének tragikus hangzó végszavai: „E csata után Hellasban a zavar és ziláltság még nagyobb lett”, tökéletesen illenek a mai európai helyzetre. Kétségbeejtőbb zavar, mint a háboru utáni Európa társadalmi életének, politikájának, irányító elveinek és gondolkodásának zavarát el sem képzelhetünk. Ebből az egész zürzavarból egyetlen uralkodó és alig vitatott irányítóelv emelkedik ki s ez az erőszak elve... Az erőszakra esküsznek, az erőszakban látják az összemolt Európa forradalmárai és reakcionáriusai az egyetlen panacéat minden problémák megoldására. Rejtett és nyilvánított jobb és baloldali diktatúrák; ingadozó parlamentarizmus, mely minden erejét arra fecsérel, hogy a diktatúrák előretörő hivatól megvédje magát. Nem jelentheted ki azt sem, hogy a nemtelenül erőszakos eszközökkel folytatott közéleti és szociális küzdelmekből távol tartod magad, hogy a mai politizálás nem érdekel. Mert akarva, nem akarva, mint aktív vagy passzív szereplő e küzdelmeknek mindig részese vagy. Menekvés ez elől nincs. A „tua res agitur” mint égő seb sajog bele öntudatodba szüntelenül.

Egy dolgot azonban elfelejtene az erőszak hívei. Azt az egyet, hogy minden erőszak kitörölhetetlen nyomokat hagy abban, aki ellen irányul; hogy az ember csak azt tudja igazán, amit a saját bőrén tanult meg, de azt felejtethetetlenül megtanulja. Elete egész tapasztalatából rendszeren azokat őrzi meg a leghatározottabb körvonalakkal, amelyek a legfájdalmasabban érintették és érzékenységének a legkegyetlenebb megtépésével hatoltak lelkébe. Az erőszak, amelyet különböző jogcímeken alkalmaznak ellene, amellyel jobb meggyőződéseit és emberi önértékének nélkülözhetetlen megnyilvánulását visszafojtják, ezek közé az örökre megőrzött tapasztalatok közé tartozik.

A háboru utáni idők hatalmairól, melyek látszólag jobb és baloldali ideológiák nevében, de tényleg gyengeséggel eltakarására alkalmazzák a legvadabb kényszert minden emberi szabadsággal szemben, senki sem hiszi el, hogy ilyenek. Politikájuk, ha ezt politikának lehet nevezni, a javukra kialakult helyzet megmerevítését célozza egy olyan pillanatban, amikor szinte azt mondhatnánk, hogy a világ minden atomja lekötöttségében is ég a változásnak bennefeszülő virtuális erejétől.

Politikai fejlődés sem lehet merev, halott formáknak állandósulása. Bármilyen nagyok is a megelövött változatlanul konzerváló erők, a fejlődő élet mindig a szakadozottságnak, a véletleneknek, az eshetőségeknek egymásutánja, melyben egyetlen marandó az eshetőségeket és véletleneket felhasználni tudó ember. A legelembb politikai okosság parancsolja tehát, hogy ezt az embert a kétségbeesés szélsőségeibe üzni nem szabad. Ellenkezőleg, számítani kell vele még akkor is a véletlenül erőten kisebbséget képez.

Marandó sikerre csak az a politika számíthat, amely érvekkel meggyőzött embereken át tudja irányítani az eseményeket. Az erőszaknak csak jelenje van, jövője nincs. Egyik legnagyobb szakértője, Bismarck állapította meg, hogy szuronyokkal ha sok mindent el is lehet érni, rájuk ülni még sem lehet. Emberek vezetéséhez

nem elég az erőszak. Az sem elég, hogy igaza van. De Marcus Aurelius tanácsát kell követned. „Hatolj le az

embereknek szíve mélyéig és add meg a módot nekik, hogy ők is eljuthassanak a te szíved mélyéig”. (L.)

Az utolsó hét

Mi lesz a horvát köztársasági parasztpárttal?

Már csak egy hét választja el az ország népét attól a naptól, amikor döntenie kell sorsa felett. Az egyes pártok mindent megtettek, hogy a maguk járára hangolják a közvéleményt. Különösen a kormány pártjai voltak azok, amelyek minden eszközt felhasználtak ennek érdekében, hogy milyen eredménnyel? az majd elváltik május 8-án. A politikusok nagyon is észrevehető, hogy a jövő vasárnaptól függ a sorsuk, mindenki reméli, de senki sem tud bizonyosat. Ma van az utolsó agitációs nap és ezt ki is használják a pártok, mert mindenhol népgyűléseket tartanak.

A legfontosabb kérdés azonban még

nincs eldöntve. Mi lesz Horvátországban? Meg fogja-e akadályozni a kormány a rádicspárti urnák felállítását? A kormány minden valószínűség szerint nem fog megelégedni félmegoldással és teljes egészében végre fogja hajtani a Rádicsék ellen megkezdett akciót és lehetetlenné teszi, hogy a szavazók leszavazhassanak a horvát köztársasági parasztpártot. Ez azonban nagyon merész lépés lesz és ezért vannak sokan azok, akik azt hiszik, hogy a kormány nem fogja rászánni magát erre az utolsó lépésre, különösen azért nem, mert ennek esetleg olyan következményei lehetnek, amelyek egyáltalán nem kívánatosak.

Davidovics Ljuba Zagrebban

A zagrebi rendőrség betiltotta a nyilvános gyűlést — A volt miniszterelnök a dr. Krafft elleni merényletről

Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrség szombaton este közölte Davidovics párthíveivel, hogy a tervezett nyilvános népgyűléshez nem adja meg az engedélyt, miután összetűzésről kell tartani Davidovics ezért vasárnap délelőtt a zagrebi demokratapárt helyiségében tartott pártközi értekezletet. Davidovics beszédében élesen kikel Pasic ellen és sorra ismertette azokat a választási erőszakoskodásokat, amelyekkel a kormány a népakarat kifejezésének meghamisítására törekszik. Kijelentette, hogy a dr. Krafft elleni merénylet után a belügyminiszter helytelenítette a németek eljárását, akik szintén provokálóan léptek fel. A Matteoli

gyilkosság után az európai közvélemény bojkotálta az olasz fascista rendszert, amelynek a legfőbb képviselője, Mussolini azóta sem jelenhetett meg nemzetközi tanácskozáson. Beogradban azonban ezzel nem törődnek. Pasic és Pribicevics rabjai az erőszak hőbortjának, folyton vérrel fenyegetőznek, de elteletik, hogy vérről nem lehet egy országot kormányozni. Február 8-án a népek választania kell. Ha a nép bizalmával nem Pasicot ajándékozza meg, akkor a rend és az összes itt élő népek békéje következik.

A beszédet a megjelentek percekig tartó tapssal fogadták.

A Magyar Párt népgyűlése Temerinben

Az egész község óriási lelkesedés mellett fogadta Sántha Györgyöt és a Magyar Párt többi küldöttjét

A temerini magyarság az elmúlt vasárnap délelőtt osztatlan lelkesedéssel fogadta a Magyar Párt kiküldöttjeit, akik dr. Sántha Györggyel, a Magyar Párt országos elnökével, a novisadi kerület listavezetőjével az élen néhány perccel tizenegy óra előtt érkeztek a községbe. Nyilvános gyűlést nem lehetett tartani, miután ezt a hatóságok a leghatározottabb formában megtiltották. A résztvevni szándékozók közül mintegy háromszáz ember a Kalmár-féle vendéglő termeibe zsufolódott be, míg körülbelül ötszáz ember az utcára szorult, ahol állandó lelkes éljenzéssel ki-

sérték a kiszűrődő szavakat. Sántha György dr. beszédét percenként szakította félbe az éljenzés, s hasonló lelkesültséggel fogadták a többi szónok beszédét is. A gyűlésen résztvevő néhány környékbeli dobvoljác is, de a gyűlés mindvégig egyformán lelkes hangulatban, minden rendező incidens nélkül folyt le. A gyűlés óriási sikere után megállapítható, hogy Temerinben kizárólag a Magyar Pártnak vannak esélyei, miután a község öntudatos magyarsága egységesen áll a Magyar Párt zászlója alatt.

Mi lesz, ha a kormány nem kap többséget?

Szpho szerint a kormánya, ha nem kap többséget és nem mond le, ki kell terjeszteni az Obznanát

Beogradból jelentik: Szpho a boszniai muzulmánpart elnöke szombaton résztvevett dr. Hrasznicával az udvari bálon és még a délután folyamán Zagrebba utazott, hogy résztvegyen az ellenzék konferenciáján. Elutazása előtt a következőket mondotta a blok választási kilitásairól a Politika munkatársának:

— A boszniai muzulmán part vá-

lasztási kilitásai kitűnőek és az eddig tízenhét képviselői mandátumunk meg fog szaporodni. Választási agitációt egyáltalában nem is folytatunk, mert nem akarunk alkalmat adni a hatóságoknak, hogy békés embereket véresre verjenek. A választási terrortól, könyvet lehet írni, Boszniában tucatszámra tartóztatják le a muzulmán part embereit, az iparendéyleket bevonják, a

haszonbérbe adott földeket elveszik a muzulmán paraszttól. Ilyen viszonyok mellett nem igen ajánlatos választási agitációt folytatni.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy ha a kormány nem engedí a rádicspárti urnák felállítását, mit fog csinálni a block, Szpho így nyilatkozott:

— Nem tartom valószínűnek, hogy a rádicspárti urnák felállítását a kormány megakadályozná. A jóváhagyott listák urnáinak a felállítását nem lehet megakadályozni. De ha a kormány meg is fogja ezt tenni, úgy sokkal ajánlatosabb volna a rezsimnek, ha a választások levezetése helyett egyszerűen kijelentné, hogy dr. Markovics Lázár, dr. Jankovics, dr. Janjics és még hozzájuk közel álló háromszázötven egyén képviselőnek lett megválasztva.

— És ha a kormány nem kap többséget, mihez kezd a blokk?

— A kormánynak le kell mondani és ha ezt nem tenné meg, úgy az Obznanát ki kellene terjeszteni rá az alkotmány megsértése miatt.

A választási agitáció

utolsó napjaiban véres események kirobbanásától tartanak

Beogradból jelentik: A választási harc fokozódó hevességgel tombol az egész országban. Az elmúlt vasárnap rengeteg népgyűlést tartottak meg, s nagyon soknak a megtartását a hatóságok nem engedélyezték, miután ebben az esetben a vérontást nem lehetett volna megakadályozni. Feltűnő, hogy csak a vidéken ilyen izgatott a hangulat, amelylyel szemben Beogradban az összes pártok ülései a legnagyobb rendben és minden zavaró incidens nélkül folynak le. A miniszterek nagyrésze agitációs köruton van, csupán Pasic az, aki előrehaladott korára való tekintettel nem vállalkozhatik egy körutra. A Szláviában délelőtt a radikálisok, délután a demokraták tartottak nagygyűlést. Délután folyt le az ellenzéki pártok értekezlete a Palace szállóban, ahol a választások napján követendő magatartást beszélték meg a megjelentek. Az összes politikusok meg vannak győződve arról, hogy a hátralevő napokon elkerülhetetlen lesz egyes helyeken nyílt összetűzése a szembenálló pártoknak.

A kisantant közös fellépése

az ökümeniai pátriárka kiutasítása miatt

Beograd. A Konstantinápolyból kiutasított ökümeniai pátriárka tegnap Beogradba érkezett és felkereste Dimitrije pátriárkát, akivel hosszasan tárgyalt. A két pátriárka azután megbeszélést folytatott Nincsic külügyminiszterrel is.

Az ökümeniai pátriárka kiutasítása úgy Beogradban, mint Bukarestben nagy felháborodást váltott ki és ezért bizonyosra veszik, hogy a kisantant közösen fel fog lépni a török kormánynál és a legteljesebb elégtételt kéri a kiutasított pátriárkának.

Zürich, február 2. Beograd 8:45, Newyork 5:18:10, London 24:85:25, Páris 28:15, Milano 21:65, Prága 15:40, Bécs 0:00:73, Budapest 0:00:72, Szófia 3:7, Bukarest 2:70, Szaloniki —, Berlin 12:30, Brüsszel 27:—, Amsterdam 208:90, Athen —.

Feltalálták az elsüllyeszthetetlen hajót

A voralbergi kerület fővárosában, Bregenzben Liebrau mérnök, aki már régóta foglalkozik azzal a problémával, hogy miként lehet a hajókat elsüllyeszthetetlené tenni, egy készüléket talált ki, amelyet a Bodeni-tó öblében tegnap nagy sikerrel próbált ki. Találmányának segítségével lehetővé tette, hogy a megrongált hajók ne süllyedjenek el és ezáltal az utasokat, legénységet és a rakományokat az elpusztulástól megmentsék. A készülék bemutatásánál a német sajtó munkatársai hivatalosan résztvettek és a mérnök a Bodeni-tón en miniatúr hajózási katasztrófát mutatott be.

Liebrau mérnök a kísérletet egy négy méter hosszú csónakkal végezte. Természetesen szerény viszonylata a csónaknak a tóhoz, ha a nagy hadihajókra és a tengerre gondolunk. E találmány a hajózás történetében bizonyára óriási felütést fog kelteni. A kísérleti csónakot háromszáz kilogramm súllyal megrakták és azon a helyen, ahol a Bodeni-tó tizennégy méter mélységet mutat, elsüllyesztették. Miután a feltaláló készülékét 1 órai tartalomra beállította, megnyitotta a csónak szelepeit, úgy hogy a csónak belseje teljesen megtelt vízzel. A csónak fokozatosan süllyedt. A víz a fedélzetre is behatolt és nyolc perc alatt eltűnt a láthatárról. Ekkor kijelentette a feltaláló, hogy a csónak egy órán belül ismét meg fog jelenni a víz felszínén.

Egy órai időt feszült várakozással töltöttek el az érdeklődők. Négy percnél később a csónak előrése ismét felmerült a vízből. Lassanként megmozdult hátsórése is és nyolc perc múlva ismét a vízszínen uszott.

A Bodeni-tóra ránehezülő sűrű köd lehetetlenné tette a további kísérleteket. Mélyebb helyen e pillanatban még nem lehetett kísérletet tenni, mert a csónak nem bírta volna meg a magasabb víznyomást.

A találmány technikai titkára vonatkozólag a következőket jelentik: A bizonyos időre beállított készülék elkezd működni és a csónakba vagy a hajókba benyomult vizet ismét kiszorítja, ezáltal tehermentesíti a hajótestet, felszínre hozza és vontatóképesé teszi. A készülék alkalmas arra, hogy 60 köbméter vizet kinyomjon. A hajó nagyságához képest, megfelelő számú ilyen készüléket kell alkalmazni, hogy szükség esetén parancsnoki helyről az összes készülék mozgásbahelyezhető legyenek. Egy tizezertonnás gőzösnek például tizenhat ilyen készülékre van szüksége. A feltaláló szándékozik kísérleteit sokkal nagyobb méretek közt megismételni.

Kép a Hortobágyról

A Hortobágy romantikájának alkonya

A szívélyes debreceni polgármester a nevezetesebb bel- és külföldi vendégeit még egyes fogaton szokta a Hortobágyra vinni, hogy élvezhessék a nomád pásztorélet utolsó képét és a délibáb családka költészetét. De a gyilának, a ménesnek, számadójuhásznak és társaiknak a novellisztikus kép gattyával, karikás kalappal és karikás ostorral együtt meg vannak számlálva napjai. Ma már nem a vének tanácsára keresik a gelice-tóvis és az árvacsalán növése után a vizet, hanem ártézi fürdő fakasztja a bő forrást, az Ebtvös-féle csavaringával kutatják a földgázt és a petróleumot s a Tiszából szivattyúzzák a vizet a legújabban felállított nagy halastavak csatorna-rendszerébe.

Ámulva látja az ember, hogy a Hortobágyra vasut visz, a pusztai csárdában a telefon, képeslevelezőlap, autogrammalbum s a pusztai dalnok pedig, az öreg Rimóczi nemcsak a régi nótákat játssza hegedűjén, hanem a legújabb pesti műdalokat is. Hortobágyon a mátai pusztán zongora is van 1500 kötetes könyvtár és több állandóan járó irodalmi meg tudományos folyóirat.

Valamikor e tájon erdőségek s falvak terültek el. A debreceni muzeum

igazgatója őskori, népvándorláskori és árpádkori templomokat ásott ki. De az emberi településeket pedig kiirtotta a török, a Tiszaszabályozással pedig elvonult a víz, a vízzel a tenyésztet s átvette az uralmat a homok és a pusztai szél.

Most azonban mindez visszatérőben van. Legelőszőr eke alá fogták jó részét. Akácokat ültettek s egész „kiserdők” keletkeztek. Most már a víz korszaka is közeledik. Ártézi kutja gyógyhatású, olyannyira, hogy fürdőtelepet szántak melléje.

A Hortobágy számottevő részén halastó alakult, mely 4000 holdat borít el vízzel. Ez a világ legtermékenyebb haltelepei közé tartozik, mert körülbelül

három métermázsza halat termel holdanként. Azonkívül vízzel öntözi a Hortobágyot s kimossa a szikes talajt s ezzel mind újabb és újabb területeket varázsol át dusan termő földekké. A víz nyomán visszatér a tenyésztet, a viziszárnyasok tízezrei vernek új tanját, megváltozik az éghajlat, időjárás, megindul egy új élet.

El lehetünk rá készülve, hogy egy-két évtized muiva a belterjes gazdálkodás folytán Székács buza nő majd a szikfü helyén, az egykori naptól égett mezőt csatornák függetlenítik az időjárás szeszélyeitől, fák és házak népesítik be a pusztaságot s Hortobágy lesz Magyarország egyik legszebb csodakertje.

A miniszterelnök a választásról

Pasics nagy beszéde Rádics ellen

Beogradból jelentik: A beogradi radikálpárt vasárnap délelőtt 10 óra körül tartotta meg nagygyűlését, amelyet óriási érdeklődés előzött meg, miután a program szerint azon kellett elmondja Pasics miniszterelnöknek is nagy agitációs beszédét. Pasicsot hatalmas „ljenzéssel fogadták.

Beszédét azzal kezdte, hogy a mostani választások sorsdöntő jellegűek, amennyiben most kell eldölnie, hogy az évszázados harcok után kialakult állam továbbra is a centralista állam-eszme teljesülése legyen, vagy feleosszák azt az államot alkotó népek között. A miniszterelnök igen éles hangon támadta Rádicsot, akit hazaárulóknak bélyegzett. Rádics az összes állam-ellenes elemekkel szoros barátságot

tart fenn és kereste azon államok szövetségét is, amelyek ellenséges érveléssel viseltek az SHS államai szemben. Az egész ellenzéki blokk egyszerű eszköz Rádics kezében, akinek végső célja az önálló Horvátország megalakítása. A horvát nép azonban nem tart ki a végtelenségig Rádics mellett, aki félrevezeti őket s ha a radikálisokat többséghez juttatja a választás, megteremtik a teljes békét a szerbek, horvátok és szlovének között, abban az esetben azonban, ha ezt a többséget nem sikerülne megszerezni, az országra mérhetetlenül súlyos napok következnek.

A beszéd után a megjelentek percekig ünnepezték Pasicsot.

Rumenkán is „elkobozták” a „Délbácskát”

Félhalottra vertek három magyar választót, mert „Délbácskát” osztogattak a magyar választópolgárok között

Az elmúlt vasárnap a novisadi Magyar Párt megbízottai a „Délbácska” néhány száz példányszámát osztották ki rumenkai gazdák útján a rumenkai magyar választópolgárok között. Amikor a „merényletről” tudomást szerzett Antics Milán rumenkai jegyző, a rendőrséggel összeszedette az összes kiosztott példányokat, s

letartóztatta mindazokat, akik a lap szétosztásában résztvettek.

Hamarosan a községi fogdába került Bartha Mihály 67 éves gazda és felesége, Szennyes István és felesége Vajda Mária, Koch Mihály cipész, Bertók Lajos, Fogarassi Sándor, Nánássy József, Varga Lajos és Kovács Lajos.

A letartóztatottak közül három, névszerint Nánássyt, Vargát és Kovácsot a községi rendőrök vérsre verték.

A teljesen ártatlan emberek délutáni 2 órától esti 8 óráig voltak letartóz-

tatásban, aztán szabadonbocsájtották őket.

A brutális eset után a sérültek hivatalos orvosi látelélet vétettek fel sérüléseikről és megteették a fejelentést hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés miatt a brutális hatóságok ellen. Az eset a község békés polgárai között óriási felháborodást kelt.

Az „elkobzásban” a sajtószabadság súlyos megsértését látjuk, s az esetet a novisadi újságírószekció útján bejelentjük a beogradi újságírószövetségnek, amely a mind sűrűbben előforduló tulkapásokkal szemben a belügy-minisztertől fog védelmet követelni.

Srbobrában is...

Srbobrában egy tulambiciózus rendőrovezető minden bizonnyal felsőbb utasításra — megakadályozza a „Délbácska” terjesztését, s állandóan a legválogatottabb fenyegetésekkel terrorizálja azokat, akik erre mégis vállalkozni mernek.

Meggyilkolta az anyját, mert szereti a jazzbandet

Az apa kéri a bíróságot, hogy akasszák föl a leányát

New York. — Dorotea! Nem fogsz elmenni a táncmulatságra!

— De elmegyek!

— Tizenhatéves lány nem megy egy mulatóhelyre! Nem méssz el!

Ez a rövid beszélgetés San-Franciskóban folyt le Ellingstonné és leánya között. A leány dühösen kiszalad a szobából, Ellingstonné pedig végigdől a kereveten és egy könyv olvasásába fog. A könyv nagyon érdekelte, mert nem vette észre, hogy a leány besiklott az ajtón és közeledik feléje. Hirtelen három lövés dördült el és Ellingstonné holtan bukott a földre.

Dorotea a gyilkosság után nyugodtan, mintha misem történt volna, elegánsan fölöltözött és elment a táncmulatságra.

Ismerősei sohasem látták olyan jókedvűnek, mint az este. Akik közelebb álltak hozzá, csak azoknak tűnt fel, hogy a leány táncszenvedélye ezuttal szinte az örülléssel határos. Hajnalig

egyik shymmi a másikat követte és a lány egy pillanatnyi megállás nélkül az összes táncot végigtáncolta. Reggel felé már csak ő táncolt két fiatalemberrel fölvaltva, akik még bírták az iramot. Mikor a hajnal bekukkantott az ablakon, a társaság szétszéledt. A leány, akin a fáradtság legcsekélyebb nyoma sem látszott meg, mosolyogva fordult két rendíthetetlen táncosához.

— Jöjjenek fel hozzám egy kis teára.

Az őrök felmentek. Az étközőben arra kerék őket, hogy foglaljanak helyet és legyenek egy pillanatra türellemmel, míg a könyhában elkészíti a teát. Mikor a leány az ajtót betette maga mögött, az egyik fiatalember kíváncsiságból kinyitotta a mellékszoba ajtaját, hogy megnézze a szalont. Felkiáltott és szemelt eltakarva, visszaugrított az ajtóhoz. A szobában egy elegánsan öltözött asszony fektült saját véreben fetrengve a szőnyegen. Azonnal a rendőrségre telefonáltak és Dorotea nem tagadt.

— Igen, én öltem meg az anyámat. Nem engedte meg, hogy elmenjek a táncmulatságra, de nekem el kellett mennem, mert annyira imádom a jazzbandot, hogy nélküle nem tudok megenni.

A leány apja, aki feleségétől különváltan él, arra kérte a bíróságot, hogy a gyilkos leányt azonnal akasszák föl.

Kinek a bűne a háboru?

Egy francia publicista érdekes leleplezései

Párisból jelentik: Georges Louis-George, aki a háboru előtt Oroszországban francia nagykövet volt, most folytatja megkezdett emlékiratainak közlését. Szerinte Németország üzente meg a háborut, de a háboru kitörésében Franciaország a bűnös, mert évek óta készült a háborura. A franciákat Poincaré sodorta a német kelepcebé, s az akkori köztársasági elnök egyetlen szóval megakadályozhatta volna a háboru kitörését.

Az emlékirat ezután Deschanel következő kijelentését szövegezi le: A háboru bekövetkezéséért Poincaré felelős, mert megszábadíthatta volna Franciaországot azoktól az elemektől, amelyek a háboruba kergették.

Mindenesetre érdekes, hogy Poincarének a nagyfontosságú emlékiratokra csak ennyi megjegyzése volt:

— A közvélemény már ítelt, én pedig megvetem Georges Louist és követőit.

Innen-onnan

A főherceg munkadíja. Svédország kezd a ritkaságok országa lenni. Csak a napokban járta be a sajtót az a hír, hogy Thorsen Frederik király a kormányelnöki székbe, aki még nem is olyan régen mint cipész szolgált hazája kézműiparát. Most pedig az történt, hogy Jenő királyi herceg, a király testvéröccse, aki egyik legjobb festőművésze Svédországnak, számlát küldött Stockholm városának a város-házán végzett freskófestésért. Valamelyik tulfulkar városatyá soknak találta a hercegi számla összegét és keresztülvitte a kifizetés megtagadását. Erre a királyi herceg annak rendje és módja szerint beperelte a várost és a bíróság előtt nem restelte kifejezni, hogy a végzett munkát meg kell fizetni még akkor is, ha a munka elvégzője véletlenül királyi hercegnek született. A munka nem ismer címeket, csak munkásokat, ő pedig nem mint herceg, hanem mint festő áll szemben a várossal.

Husz napig koplalt és naponta tizenkét mértőldet gyalogolt egy 65 éves amerikai orvos. A newyorki lapok hosszú tudósításokban számoltak be egy öreg amerikai orvos érdekes vállalkozásáról. Az öreg ur dr. William C. Kumler, 65 éves korában elhatározta, hogy egészségének konzerválása céljából koplalni fog addig, ameddig bírja s naponta nagy sétákat fog tenni. Ezt a különös gyöngymódot hallatlan energiával csinálta végig az orvos.

Pontosan husz napig koplalt és naponta 10—12 mértőldet gyalogolt. Az újságírók mindennap meginterjuválták és mindennap ezeket válaszolta: „Soha életemben nem éreztem ilyen jól magamat, a módszerem nagyszerűen bevált. A koplalásomnak az eredménye teljes”. Kifejtette aztán az orvos, hogy szerinte igen nagy luxus naponta háromszor enni. Koplalásának tizenhatedik napján sem érzett egyáltalán semmi éhséget. Egyébként fizikai állapotáról naponta pontos jegyzeteket készített, sőt a tizedik naptól kezdve megkérte orvosbarátait, hogy azok is vizsgálják meg mindennap és jegyezzék fel észleleteiket. A huszonnegyedik napon megjött az étvágya, feladta a koplalást és azóta ismét rendszeren eszik. Érdekes, hogy a koplalás tizenhetedik napján sétája közben megállította egy toprongyos alak és könyörögni kezdett neki: „Uram, csak tiz centet adjon, mert ma még nem ettem semmit”. Az orvos azonban nem adott neki tiz centet, mert mint mondta, nem akarja tönkretenni a kéregető egészségét, mikor éppen a koplalás előnyeit tapasztalja.

Szavazz
a Magyar Pártra!

HIREK

A novisadi ujságíró szekció közgyűlése. A Jugoszláv Ujságíró Szövetség novisadi szekciója vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a Wagner-féle étteremben. A közgyűlésen elnöklő Dorotka Vilmos alelnök meleg szavakkal emlékezett meg a szekció elhunyt elnökeiről Hranilovics Jovánról. Utána dr. Szubotics Kamenko olvasta fel titkári jelentését, amelyet hosszabb vita követett. A közgyűlés végén megválasztották az új tisztikart. Elnök: Klícin Mita; alelnök: Mayor József; titkár: Szpászics Velisláv; pénztáros: Tomán Sándor; választmány: Szubotics Ozren, Korell Fülöp, Lázics Zorka, Szávics Mirko, Precics Bogolyub, Malin Franja, a felügyelőbizottság tagjai pedig Grscics Grnja, Petzi-Popovics dr. Punzen-gruber H.

A kikindai vadászok 6620 nyulat lőttek. Velikikindáról jelentik: A kikindai vadásztársaság január 31-én tartotta az idei szezon utolsó körvadászatát. A vadászok összeszámolták, hogy a szezonban mennyi vadat ejtettek el és különösen kedvező eredményhez jutottak. A vadászok a téli hónapok alatt ugyanis 6620 nyulat, 1150 fűrjet, 3 rókat, 500 vadkacsát, 4 tuzokot és 200 darab foglyot lőttek.

Betörés. Vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betörték Babics Tosa Temerini-utca 46. számú házában levő hentesüzletébe és onnan 12 kg. szalonnát, 20 kg. debreceni kolbászt és 5 rud szalámit loptak el összesen 1300 dinár értékben. Babics üzletébe két héttel ezelőtt is betörték, ugylászik, hogy az első betörés sikere buzdította a betörőket újabb munkájukra. A rendőrség keresi a két betörés tettesét.

A „Hitélet” februári száma most hagyta el a sajtót rendkívül értékes és figyelemreméltó tartalommal. Cikkei a következők: 1. Katolikus ügyeink. — 2. Jézusért buzgólkodni. — 3. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére. — 4. Szűz Mária árvája (Folytatás.) — 5. Hogyan élnek a négerék? — 6. Az idő. — 7. A harmadrendi községekről. — 8. Boldog kis Teréz. — 9. „En is fogom őt vigasztalni”. — 10. Gazdag. — 11. Bölcs figyelmeztetések. — 12. A vasárnap. — 13. Elsőség. — 14. Nem volt odaváló. — 15. Szeressétek jó anyákat. — 16. Hírek. — A rendkívüli népszerűségnek örvendő és igen elterjedt katolikus hitbuzgalmi lapot Fátth Ferenc novisadi apátplébános, a lap kiadótulajdonosa és Quotidian Lajos mosorini lelkész szerkesztik. Előfizetési ára egy egész évre 50, félévre 25 dinár. Példányszámonkénti ára 2 dinár.

Pánik a prágai gabonatözsdén. Prágából jelentik: A gabonaárak rohamos emelkedése miatt ma óriási pánik tört ki a terménytözsdén. A kormány elhatározta, hogy energikus rendszabályokat léptet életbe a további drágulás megállítására. A gabonavámokat ideiglenesen felfüggesztik, a vasuti tarifákat az élelmiszer szállításokra lecsökkentik, a felhatalmazott élelmiszereket lefoglalják és az uszorások és az árdrágítók ellen erélyes rendszabályokat léptetnek életbe és amennyiben szükség mutatkozik, behozzák a maximális árakat. A nagy drágasági pánik ügyében szerdára összehívták a képviselőházat és a kormány nyilatkozni fog az életbeléptetett rendszabályokról. Hodzsa Milán a földművelésügyi miniszter magához kérte a prágai terménytözsdé megbízottakat és kijelentette előttük, hogy a terménytözsdén mutatkozó áremelkedés komoly akadályt drágaság ellen folytatott küzdelemnek. Arra kérte a tözsdét, hogy mindenesetre igyekezzen a felelőtlen elemek árfelhajtó tevékenységét megakadályozni.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Ehrhardt kapitány emlékiratai

Berlin. A német memoárirodalom érdekes munkával szaporodott, a német ellenforradalom egyik legaktív szereplőjének, Ehrhardt korvetkapitányának emlékirataival.

Erzberger és Rathenau meggyilkolása

Ez a könyv igen érdekes emberi dokumentum lehetne, ha Ehrhardt kapitány szövegezésében került volna a nyilvánosságra, de a híres tengerész-brigád parancsnokának feljegyzéseit, sajnos, irodalmi formába öntötte egy ügyes német író, Friedrich Freksa, aki legnagyobb sikeréhez ugyan, egy — némajátékkal jutott el, a Reinhardt által előadott Sumrun történetének felépítésével, de kétségkívül igen ügyes mesterembere a tollnak is. A feljegyzések így sokkal fogékonyabbak és színesebbek, mint amilyenek akkor volnának, ha eredeti alakjukban jutottak volna a nyomdába, hiszen Ehrhardt kapitány „egyéni” stílusát elég pontosan lerögzítik azok a proklamációk, amelyeket politikai szereplése folyamán bocsátott ki, de azért a memoárok érdekesebbek volnának az eredeti formában, mint így.

Az természetesen nyílt kérdés marad, milyen történeti hitelességre tarthatnak számot Ehrhardt naplójegyzetei, amelyek szerint Erzberger meggyilkolásáról egy barátja értesítette őt telefonon, míg Rathenau meggyilkolásának hírére a lapok különkiadásából tudta meg és a hír kellemetlenül érintette, mert nyomban attól tartott, hogy a gyilkosság kellemetlen következményekkel fog járni a nemzeti és hazafias egyesületekre nézve.

Rathenau két gyilkosa tudvalegleg ugyanugy tagja volt az Ehrhardt-szervezetnek, mint az Erzberger-gyilkosok és Rathenau gyilkosairól nagy rokonszenvvel beszél Ehrhardt kapitány, erősen méltatlankodva azért, hogy két ilyen derék fiatalembert hajszoltak végig Németországban: és ezzel a hajszával öngyilkosságba kergették őket. De azért a memoárok szerint sem része, sem előzetes tudomása nem volt a két gyilkoságról, noha az emlékiratok is elmondják: milyen súlyos hazaárulásnak tartotta Erzberger és Rathenau politikáját Ehrhardt.

Ehrhardt fiatalágáról, sőt egészen korai fiatalágáról sok szó esett a rosszhiszemű baloldali lapokban, tehát most, amikor a tengerészbrigád parancsnoka tiszta képet akar adni a nyilvánosságának idáig végzett dolgairól, kénytelen volt tárgyilagosan elmondani diákéveit is, pedig a diákévek a legfontosabb formában sem állítanak ki jó bizonyítványt Ehrhardt számára.

Csuzli, pofon, pisztoly

Ehrhardt régi lelkész-családból származik. Apja, nagypapja szintén lelkészek voltak és szülei szerették volna, ha Ehrhardt is a lelképásztor hivatalt választja magának. De ez a vágy nem teljesedett be több oknál fogva. A fiatal Ehrhardt az iskolában nem igen tanult, főleg a latin nyelvtan szabályait nem kívánta megtanulni, gyakran keveredett konfliktusba tanáraival, igen ügyesen talált el madarakat csuzlijával, de a madarak helyett néha emberekre vadászott csuzlijának kavicsával: és végül az osztály színe előtt ütötte arcul osztályfőnökét. Így azután másodízben csapták ki az iskolából és mivel középiskolai tanulmányait többé nem folytathatta, szülei nem ellenezték többé, hogy menjen el tengerészhadapródnak és próbáljon a német haditengerészet szigorú fegyelméhez alkalmazkodni. A csuzlin kívül a fiatal Ehrhardt szerette lövöldözni pisztollyal is, de ügyelve arra, hogy a golyó a kiválasztott — eleven célpont vállá fölé, vagy feje mellett süvitsen el: és ne találja el teljesen a célpontot. Ezek a lövészetek gyakorlatok szintén azt mutatták, hogy Ehrhardt kevésbé alkalmas a lelkészi pályára.

A haditengerészet egyenruhájában jól érezte magát azután Ehrhardt és résztvett az afrikai német gyarmatokon a herrarofelkelés leverésében is. Itt kapta meg a tűzkeresztséget és tífuszban megbetegedve tért haza. Az em-

lékiratoknak ebben a fejezetében megszólal egy emberi hang. Mikor Ehrhardt arról beszél, hogy a német csapatok gépjegyzereikkel a sivatagba kergettek a herrero-törzseket, oda, ahol a férfiak, a nők, a gyermekek minden jószágukkal együtt elpusztultak azért, mert — nem volt víz és mert a német gépjegyzerek zárták el az utat a források felé: mintha némi elfojtott részvét ütne át az emlékiratok hangján.

A szabadcsapatok

Ehrhardt kapitány két torpedónaszád parancsnoka gyanánt indult el a háborúba és azt nem lehet tagadni, hogy igen jól verekedett. Nem féltette életét és éles szemmel, kemény energiával tudott intézkedni a válságos helyzetekben. Amikor kiküldték Ehrhardt kapitányt Libau elé, hogy ott keresse meg a kikötőben elrejtett állítólagos angol buvárhajókat, a torpedónaszádok fedettségére kiküldött Frigyes Károly herceg cirkáló aknára futott és süllyedezni kezdett. Ehrhardt kapitány egy pillanatig habozott, vajjon a cirkáló legénységét próbálja-e megmenteni, vagy folytassa útját Libau felé: azután folytatta az utat és sorsukra bízta társait... Azt azonban el kell ismerni, hogy Ehrhardt saját kijelentése szerint nem tudott volna őszintén örülni a libaui kikötőben elért sikereinek akkor, ha visszajövet nem derül ki, hogy egy másik német hadihajó még idejekorán megmentette a Prinz Friedrich Karl legénységét.

Ehrhardt kapitány résztvett a híres skagerraki tengeri csatában, amelyet a németek és az angolok egyaránt saját győzelmük gyanánt írnak le és részletesen elbeszéli a csata egyes részleteit, természetesen a németek győzelmét hangoztatva: de perdöntően tiszta bizonyítékokat Ehrhardt sem tud felhozni a német győzelemre nézve.

Ehrhardt igazi szerepe csak a háború után kezdődött meg, akkor, amikor tengerész-brigádja élén visszafoglalta a bolsevista diktatura pünkösdi királysága után Münchennt, majd 1920. tavaszán a tengerész-brigád élén bevonult Berlinbe és lehetővé tette a Kapp-kormány megalakulását.

A Kapp-féle puccs összeomlása után természetesen kiadták a letartóztatási parancsot Ehrhardt ellen, de a helyzet különös módon úgy fordult, hogy Ehrhardt kapitány már néhány nappal a puccs összeomlása után igen fontos megbízásokat kapott a helyére visszatért köztársasági kormánytól és Seeckt tábornoktól, a letartóztatási parancs visszavonásánálkül...

Iskolában

— *Látjátok fiaim, hogy a természet oly jóságos és bölcs, hogy ha valakinek fogyatkozása van, azt másban kárpótolja. Például a vakoknak rendkívül ki van fejlődve a tapintási érzékük. A siketek viszont annál jobban látanak. Nos, ki tud még ilyen példát mondani?*

Egy nebuló feltartja az ujját:

— En!

— Es mi az?

— *Például az én nagybácsimnak az egyik lába rövidebb, a másik pedig annál hosszabb!*

— **Dühöng a leánykereskedés Németországban.** Berlinből jelentik: A porosz képviselőházban a német nemzeti párt interpelláltatott a Schlesswigben rettetes arányokban dúló leánykereskedés ügyében. Az interpellációból kiderült, hogy az utolsó időben 3500 asszonyt és leányt csábítottak embertelen leánykereskedők különböző ürügyekkel délamerikai, franciaországi és balkáni bűntanyákra. Az interpelláló erélyes közbelépést kért a kormánytól az embertelen lélekfáradkodás ellen.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tüzfűtő kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

— **A kétéfű sas halála.** Bécsből jelentik: A kétéfű sas halála van. Az egykori büszke császárváros adja meg neki a kegyelemdíjást. Új címer készül az 1461-ben alapított fekete sasos címer helyébe. Eltűnik az aranyos két-

fejű madár a fekete mezőben, császári koronával díszítve és összekötve a régi városi címerrel, — meghalt. Bécs város új címere a régi városi címer lesz az 1337-ből való: fehér kereszt, vörös mezőben, egyfejű és koronázatlan sas mellén. A pecsét felírása: Wien szövetségi főváros. És ez lesz a szövetségi tartomány címere is.

— **Felhívás a gőzgépezetlőkhöz és fűtőkhoz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskeréki gőzkazánfelügyelő, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtő és gépkezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, államnyelven kiállított bizonylatot beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskeréki gőzkazánfelügyelőnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

Öregasszonyok bokszolómániája.

Az atlantai aggok javára — mint new-yorki levelezőnk írja, — néhány hónappal ezelőtt bokszversenyt rendeztek, amelyen a híres Dempsey világbokszbajnok is résztvett. A versenyre meghívták az aggok házában lakókat is, — azokat az öreg 80-90 éves nénikéket, akik esztendőket óta az aggok házában laknak és minden valószínűség szerint ott is fejezik be már életüket. A versenynek nagy sikere volt és majdnem százezer dollár jutott az aggok háza javára. De ez csak az egyik következménye volt a versenynek. „A másik következménye az volt, — beszélte az újságírónak az aggok házában az igazgatója, — hogy a bentlakókon valószínűs bokszörület vett erőt... Az öreg, töpörödött, összeaszott nénikék mind bokszolni tanulnak és egész nap nem csinálnak egyebet, mint egymással bokszolnak. Már súlyos sebesüléseink is vannak, mert hiszen a nénikék a lehető legkomolyabban veszik ezt a dolgot”. Az igazgató, — látván, hogy a járvány mind nagyobb arányokat ölt, — eltöltötte a bokszolást, de a tilalomnak semmiféle fogantatja nem volt. Az öregasszonyok tovább bokszoltak, csak hogy titokban. Minthogy titokban csak a folyosókon, vagy zárt helyiségekben bokszolhattak, a sportnak még súlyosabb következményei voltak, az igazgató tehát ismét megengedte a szabad tereken való bokszolást is. „Azt hiszem az a legjobb, amit tehettem, — magyarázta az igazgató, — ezekkel a megbomlott öregasszonyokkal nem lehet okosan beszélni. Majd csak kitombolják magukat és akkor azután megnyugodnak.

Sport

Meglesz a novisadi kerület

Február 15-én lesz az alakuló gyűlés

Vasárnap délután sorsdöntő fontosságú ülést tartottak a novisadi sportegyletek kiküldöttjei. Az ülés tónusa az üres lármától és veszekedő egyenetlenkedéstől visszhangzó eddigi gyűlésekkel szemben komoly volt és mindenképpen méltó ahhoz a nagy tervhez, amelynek megvalósítását céljául kitűzték.

Hadzsi dr. ismertette a szebb jövő megalapozásának eshetőségeit s fejtegetése folyamán kialakult a nagy erős, novisadi kerület képe. Az északszerbiai, szerémi és bácskai egyesületek sport-szerű csoportosításával, minden részlehelajlástól mentes, mintaszerű kerületi adminisztrációval, a szomszéd alszövetségek elégedetlen klubjai rövidesen az új kerület irigyeivé válnak.

Az összejevel Hadzsi dr-t kérte meg a környék egyesületeinek körlevél útján való meghívásával. Az alakuló nagygyűlést a szövetségi kiküldöttek, valamint a vidéki képviselők bevonásával február 15-én délután két órakor tartják meg.

Jugoslavia--NAK 11:0 (7:0)Biró: *Kikić*

A novisadi csapat csak becsületből állt ki a formája tetőpontján álló bajnokcsapattal. A NAK már három hónapja nem treniroz rendszeresen és így biztos volt a veresége még sem kapott volna ki ilyen nagy goalaránytal, ha a novisadi védelem nem csinál néhány súlyos hibát amelyekből vagy négy felesleges goal esett a novisadiak rovására. Maga a csapat nem keltette azt a benyomást, mintha nem

trenirozott volna. Németen kívül a hatalmas tempót, amit a Jugoslavia dik-tált, végig bírták. Különösen Schmidt nyújtott kiválót, aki fáradhatatlanul küzdött a Zsena-Gyurics szárnyal. A védelem embereinek sok szép akciójuk volt, néha azonban bosszantóan hibáztak. A centerhalf eltekintve a rövid pihenőktől amit játék közben tartott, szintén jó volt.

A csatársor meglepő jó volt. Paszt II.—Ilija balszárny imponáló ötletességével többször játszott ki az ország két legjobb jobboldali védőjé-

tékosát Nacsevicset és Ivkovicot. Lerch szépen dirigálta a csatársort, de jobboldali partnerei nem értették meg. Német a jobb szélen igen jónak bizonyult. Horvát I., mint a Jugoslavia ellen rendszeresen, megint jó volt, csak löni nem tud. A Jugoslavia minden embere tudása javát nyújtotta. A goalokat Jovánovics (6), Petkovics (2), Szelinkics (11-es), Gyurics és Luburics (11-es) lötték. Meg kell említenünk, hogy az országos bajnok a legnagyobb szívéllyességgel fogadta és vendégelte meg a NAK-ot.

Kikics bíró szükségtelenül huzott a jugoslaviának, amiért a közönségtől hangos „ua—ua“-t kapott.

Érdekes hír huzódik meg a tegnapi lapok hírdetései között. Az van benne, hogy a novisadi Fruska Gora turistaegylet kirándulói minden vasuton 50 százalékos engedményt kapnak, ha legalább öten vannak és az egyesület titkárságától megfelelő igazolványuk van. Érdekesnek találjuk ezt azért, mert közlekedésügyi minisztérium be-szűntette a sportegyletek futballcsapatai részére évente kétszeri utazásra engedélyezett 50 százalékos vasuti kedvezményt. Ezért a kedvezményért hosszú heteken át kellett kilincselni az alszövetségben, a vasutnál, a minisz-tériumban. Most már nem kell többet kilincselniök — a turistáknak. Sőt a futballistáknak sem. Talán éppen azért szűntették meg a kedvezményt?

A zemuni ASK a Jugoszlavia II-vel játszott és 5:2-re kikapott a kitudő beo-gradi együttestől.

A Jugoslavia 30.000 dinárt kap az FTC-től a február hó 15-iki mérkő-zésért.

A február 15-iki sportkonferen-ciára, amit valószínűleg az Elit külön termében tartanak meg az alszövetség Vukicsевич Páját küldi ki.

Mától kezdve kedden és csütörtökön tréninget tart a NAK. Öltözés 2 órától a Schmidtéknél. — Vasárnap Suboticán, 15-én Zemunban.

Wasserlauf, a HASK kitudő bal-hátvédje a Jugoszlaviába lépett.

Beograd, febr. 30. Páris 336'50, London 295'—, Newyork 60'—, Genf 1189, Milano 257'—, Prága 187'57, Berlin 14'70, Bécs 0'0869, Budapest 0'0860, Brüsszel —, Bukarest 31'90, Szaloniki 105, Szófia —.

BÁLI NAPTÁR

Február 14. A Temerini Torna Club álarcos bálja.

Február 15. A novisadi sütömun-kások egyesületének táncmulatsága a Winkle-féle sörcsarnokban.

Február 15. A novisadi önkéntes tüzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcos-bálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

KÉT HELYSÉG MÜHELYNEK vagy rak-tárnak kiadó. Futoski út 70. 204 1—3

EGY különbejáratu BUTOROZOTT SZOBA a fizetviselethezen azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 223—1—3

Nyílt-tér**Uj csemegekereskedés
Novisadon**

Tisztelettel értesitem Novisad nagy-érdemű közönségét, hogy az Örmény-templom épületében (Kralja Alexandra ulica 15.) a mai napon megnyitottam **csemege- és élelmiszerkereskedésemet**, amelynek kellemes és kényelmes

ozsonnázója

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. *A legkitudőbb minőségű kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.* Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kitudő tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közlötték nem vállal fele-lősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK**Legujabb kukorica-ültetők**

Nélkülözhetetlen minden gazdának. Egyenletes mély vetés által egyszerre kel a mag és egyszerre érik be. Sajt érdekében kérjen árajánlatot

Rapoti Lajos gépműhely
Futoski put 131. 1-0

Manikürös kisasszony

felvétetik

ÁBRAHÁM IGNÁC
fodrász-mesternél, Futoski put 29.

Kiadó lakás

uj házban, 2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és a szükséges mellék-helyiségekkel, azonnal beköltözhető. Bővebb felvilágosítás szerzhető:

Ljubijanska ul. 4.
175—1—3

Műhelyáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-zönséget, hogy **műszaki vállalato-mat az eddigi Futaki ut 70. sz. alól**

Kamenička ulica 37. sz. alá

helyeztem át, ahol továbbra a leg-olcsóbban vállalok és a legnagyobb pontossággal végzek minden e szak-mába vágó munkát. — Tisztelettel

BREZOVAC IMRE műszaki vállalata
Kamenička ulica 37.

Rifutófiu, 16—18 éves

rőfősnagykereskedés részére február 15-re kerestetik. Előnyben, kik már üzletben dolgoztak és a három nyel-vet bírják. Cim: **Scholka hirdető-irodában**, Novisad, Futoski p. 2.

Magyar választópolgárok!

A novisadi törvényszéki kerületben a Magyar Párt urnája mindenütt a

6-OS

számot viseli. A Magyar Párt jelöltjei a novi-sadi törvényszéki kerületben a következők:

Listavezető: Dr. Sántha György szubotikai orvos, a Magyar Párt országos elnöke.

Novisad város és a palánkai járás jelöltje: Dr. Wagner Károly orvos. He-lyettese Pekló Béla építész.

A novisadi és becsei járások je-löltje: Dr. Strelitzky Dénes. Helyettese Siposs János.

A zsabalji járás jelöltje: Farkas Pál. Helyettese Csányi Ferenc.

A titeli járás jelöltje: Achs Izor gyáros. Helyettese Kókai János mészáros.

Magyar választópolgárok! Szavazza-tok valamennyien a Magyar Párt jelölt-jeire! A novisadi törvényszéki kerületben tizezer, szavazati joggal bíró magyar vá-lasztópolgár van. Ha magyar kötelesség-tek teljesítése elől nem tértek ki, ez a ke-rület két magyar képviselőt fog beküldeni a parlamentbe. Ne üljetek fel más pártok hangos ígéreteinek, kerüljétek ki a kortések cselvetéseit és ne engedjétek, hogy a ter-ror guzsba kösse igazi akaratotokat! A magyar jövő letéteményese kizárólag a Magyar Párt, amely a harmadfélèves munka minden gyümölcsét a ti számotokra fogja learatni. Magyar véreink! Február 8-án a magyar kötelesség parancsáról el ne felejt-kezzetek! Adjátok szavazataitokat a

Magyar Párt jelöltjeire!